

DELO NAŠIH ZAVODOV IN DRUŠTEV

Claudio Battelli

DNEVI USTVARJALNIH OTROK ŽE ČETRTIČ
ZAPORED

Dnevi ustvarjalnih otrok (v nadaljnjem tekstu DUO) predstavljajo obliko dela z nadarjenimi učenci izven rednega pouka, kot dodatna spodbuda za razvoj ustvarjalnih potencialov v funkciji obogatitve in prilagajanja metod in pristopov, željam, potrebam in osebnostnim lastnostim nadarjenih otrok. DUO smo zasnovali že leta 1990 (ideja se je porodila na Zavodu za Zaposlovanje v Kopru; pobudnika sta bila Danila Vodopivec in Mirt Nagy), prve pa smo realizirali leta 1991 na Morski biološki postaji v Portorožu. Odtlej smo projekt DUO izvedli vsako leto na koncu šolskega leta. Delo smo zastavili v dveh smereh in sicer v umetnostni in naravoslovni smeri. Že od samega začetka vodi projekt DUO Marija Mahne, sicer ravnateljica OŠ Lucija, ki koordinira skupino mentorjev, ki so zadolženi za posamezne organizacijske in programske naloge. DUO je namenjen in naravnani učencem zadnjih dveh letnikov osnovnih šol. Izbor poteka po evidentiranju, ki ga opravi Republiški zavod za zaposlovanje v sodelovanju z matičnimi šolami in s starši. Udeleženci so izbrani iz različnih krajev Slovenije in tudi iz tujine (Hrvaška, Italija, Nemčija). Naravoslovni del DUO je bil na začetku lociran na Morski biološki postaji v Portorožu, kasneje pa se je pridružil umetnostnemu v Fiesi. Izbor naravoslovne tematike je definiran za vsako leto posebej. Tako so nadarjeni otroci na prvem srečanju DUO leta 1991 obravnavali posebnosti slovenske obale (kvaliteta vode, varstvo narave, preučevanje živalstva morskega obrežja in obrežne vegetacije), leta 1992 so se posvetili raziskavi posebnosti Sečoveljskih solin (živalstvo, vegetacija, marikultura in naravovarstvena problematika) in leta 1993 poskušali izdelati naravovarstveni vodič. Letos pa so se izbrani nadarjeni otroci ukvarjali z okoljevarstveno problematiko. V aktivni vlogi izpraševalcev so anketirali različne strokovnjake v danem prostoru

in iz prve roke izvedeli, kako si različni ljudje predstavljajo razvoj obalnega prostora.

Raziskave kažejo, da je ustvarjalno mišljenje mogoče spodbujati ob ustrezni vzgoji z vajo in z ustvarjanjem ugodne, spodbudne delovne klime. Ena od nalog DUO je torej proučevanje uspešnosti pri oblikovanju in vplevanju tovrstnih metod in delovnih pristopov, ki bi maksimalno spodbujali in razvijali ustvarjalno mišljenje pri nadarjenih otrocih na področju okoljevarstvene vzgoje. Poudarek je na osvajanju strategij, na spodbujanju vprašanj, odpiranju razgovorov, doživljanju zadovoljstva ob uspehih lastne zmogljivosti in ne le uspešnosti. Celotno delo naj bi bilo usmerjeno k podpiranju otrok v njihovem ustvarjalnem procesu.

Cilji, ki smo jih želeli na letošnjem DUO uresničiti, so bili ugotoviti v kolikšni meri prispevajo uporabljene metode in delovni pristopi k spodbujanju in razvijanju ustvarjalnih sposobnosti nadarjenih otrok, in pripraviti konkretne predloge, kaj bi bilo potrebno storiti, da se obstoječe stanje preseže. V vseh štirih letih lahko brez zadržka zatrdim, da nam je uspelo nadarjene otroke pritegniti k njihovem ustvarjalnemu procesu, torej je našemu osnovnemu cilju zadoščeno.

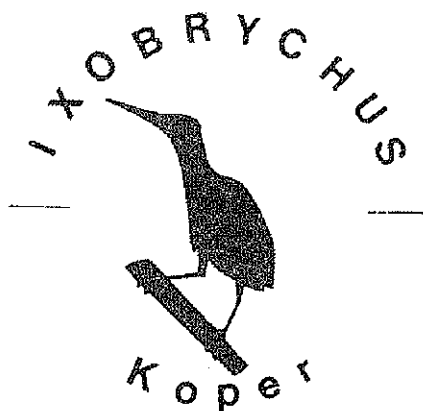
Valter Žiža

11. REDNI OBČNI ZBOR ORNITOLOŠKEGA
DRUŠTVA IXOBRYCHUS IZ KOPRA

V deževni soboti, 11. junija 1994, so člani Ornitološkega društva Ixobrychus iz Kopra ob svojem 11-letnem jubileju priredili redni občni zbor v predavalnici Morske biološke postaje v Piranu. Po uvodnem pozdravu se je okoli 30 udeležencev srečanja seznanilo s prenovljenimi aktivnostmi in idejami društva. S pozdravnim nagovorom je predsednik društva, Tihomir Makovec, udeležencem najprej predstavil kratko zgodovino društva, tekoče delo in bodoče smernice delovanja društva, ki jih na kratko predstavljam v tem zapisu.

Ornitološko društvo Ixobrychus je nastalo leta 1983, z osnovnim namenom zbrati v svojem krogu ornitologe in ljubitelje ptic, dejansko pa so se v društvo včlanjevali tudi drugi favnisti in ljubitelji narave istrske Slovenije, ki so se ukvarjali s preučevanjem in opazovanjem lokalne favne in njenih posebnosti. V svoji enajstletni zgodovini je društvo izdalo 8 številčk društvene publikacije Falco, v kateri so bili objavljeni tovrstni strokovni in poljudni članki, strokovna poročila ter obsežna društvena kronika. V tem obdobju so opravili tri projekte in sicer avtoekološki raziskavi populacijske dinamike navadne postovke in gnezditvene ekologije edine slovenske populacije rumenonokega galeba na Sečoveljskih solinah ter obsežni pregled ornitofavne Slovenske obale. Večino rezultatov teh projektov so objavili v strokovni in poljudnoznanstveni literaturi. V teku so še druge naloge, ki obravnavajo

status beločlega deževnika in črne liske ter ornitofavnišnični pregledi Kraškega roba in Čičarije. Naravovarstvena prizadevanja članov društva so po mnenju T. Makovca najbolj razvidna pri aktivnem vključevanju za dosledno in učinkovito zaščito Sečoveljskih solin in v varstvenih naporih za zaščito Škocjanskega zatonja. V svoji kratki zgodovini je društvo organiziralo nekaj strokovnih odprav, in sicer na Prespansko jezero in na otoke Mljet, Susak in Cres. Člani društva so se v preteklosti udeležili številnih kongresov in simpozijev, od katerih so najpomembnejša srečanja v Porrentruyu v Švici (1990), v Gradežu v Italiji (1991) in na otoku Hlosu v Grčiji (1992). Širšo in ožjo javnost so člani društva osveščali s prireditvijo dveh razstav ter v radijskih in televizijskih oddajah. Med ostalimi dejavnostmi je treba omeniti še sodelovanje na mladinskih raziskovalnih taborih in na tekmovanjih gibanja Znanost mladini ter redno prisotnost s prispevki članov društva v slovenski ornitološki in naravoslovni publicistiki. Danes združuje OD Ixobrychus naravoslovce, ljubitelje narave, študente in dijake naravoslovnih usmeritev ter druge, ki so doumeli pomen naravovarstvenih naporov za zaščito našega okolja. V okviru svojega bodočega dela načrtujejo organizacijo mednarodnega srečanja slovenskih, italijanskih in hrvaških ornitologov v zvezi z raziskovanjem ter zaščito severnojadranskih mokrišč. V pripravi je začetek kartiranja ptic istrske Slovenije, implementacija varstvenih prizadevanj na Sečoveljskih solinah s predlogi novih naravnih rezervatov ter dosledno udejanjenje varstvenega režima na že zaščitene območjih. Nadaljevali bodo z izdajanjem društvene publikacije Falco v prenovljeni podobi in vsebinsko kvalitetnejši obliki. Poleg omenjenih dejavnosti pa je predsednik društva omenil še sodelovanje pri skupni pobudi nastanka multidisciplinarnega inštituta za istrske in mediteranske študije. Predsednikovemu nagovoru je sledila izvolitev novega vodstva društva, nakar nam je Iztok Škornik predstavil potovanje v svet sredozemskih mokrišč, ki se je pričelo v Sečoveljskih solinah, nadaljevalo v italijanskih mokriščih Isole della Cona, Maranske lagune, slovitega Commachia, Punta Albereta in zaključilo v obsežnem Camargue v Franciji. Vsako mokrišče je

ovrednotil z zanimivimi posnetki izjemnih ornitoloških posebnosti, ki dajejo pečat posameznemu mokrišču. Andrej Bibič pa nas je seznanil z odpravo študentov biologije na daljne Filipine. Zanimivo vsebino je pospremil z odličnimi posnetki živega sveta daljne dežele. Občni zbor se je zaključil s pestro paletto izbranih diapozitivov na temo dokumentirane zgodovine Ornitološkega društva.

Dag Kleva

DRAGONJA, MALI DRAGULJ

Dragonja, mali dragulj to je samo ena od lirčnih metafor, ki so jih izrekli udeleženci okrogle mize o problematiki te reke.

Okrogla miza je bila formalni zaključek dva dni trajajočega projekta Dolina reke Dragonje "včeraj - danes - jutri", delo neinstitucionalnih entuziastov in kopice ekološko ozaveščenih sponzorjev. Po dveh mesecih priprav se je v soboto, 22. oktobra 1994, v zgodnjih jutranjih urah pričel prvi del projekta. V bližini izvira Štulovice, pod Poletiči, se je zbrala skupina pomembnih predstavnikov, in sicer z občine Piran, Ministrstva za okolje in prostor, mejne policije, carine, direktor Sečoveljskih solin ter dva ornitologa iz društva Ixobrychus. Tam jih je pričakal organizator s konji, na katerih je skupina v naslednjih dveh dneh prejahala celoten tok reke Dragonje. Kljub negotovosti, saj je večina prvič zajahala konja, niso mogli skriti navdušenja nad sorazmerno neznanim zgornjim tokom reke, ki je zaradi težke dostopnosti ostal praktično neokrnjen. Struga je bila skoraj izsušena, voda se je zadrževala le v večjih tolmunih. Drugi dan je že, v nedeljo, pa se je pokazala druga plat medalje, tista, ki vzbuja skrb. Pri znanem "piknik-placu" pred sotočjem Rokave in Dragonje so ležali kupi piknikarskih odpadkov, naslednja, še bolj grozljiva slika pa je jezdece pričakala na Škrlinah, kjer je bilo avtomobilov za večje parkirišče, po okolici pa je hajkala v zeleno odeta družčina, izdatno okrepljena z mednarodno pomočjo iz sosednje Italije. Po vztrajnem pokanju sodeč so krepko pomagali naravni selekciji pri odstranjevanju "šibkejših" in "neprilagojenih" primerkov najbolj okusnih živalskih vrst. Povabljeni na ježo so bili ogorčeni, ko je mimo njih zapeljal lovec s steklenim pogledom, iz prtljažnika pa so štrleli parklji pokončane srnjadi. Bilo je pa prav, da so direktno doživeli ta prizor, saj je bil cilj ježe ogled reke in dogajanja okoli nje, ne pa zabava in rekreacija. In žal je, poleg smeti, tudi lov del Dragonjinega vsakdana.

Popoldan so jezdeci prihajali na že omenjeno okroglo mizo, kjer so čakali tudi drugi povabljeni ter zainteresirana javnost. Vsi govorniki so si bili edini, da je ta mali dragulj nujno potreben globalne zaščite, saj so bili prisotni zgolj ozaveščeni ljudje, predstavniki institucij, na katere bi lahko leteli očitki, pa so se izgovorili s kopico